

УДК 37.091.313:373.3:379.9

Ситняківська С. М.

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальних технологій
Житомирський державний університет імені Івана Франка

Літяга І. В.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальних технологій
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ОРГАНІЗАЦІЯ ДОЗВІЛЛЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ

Тема дозвілля, дозвіллевої діяльності в нашій країні не втрачає своєї актуальності, попри військову агресію росії. Навпаки, ця проблема стає все більш актуальнішою в закладах середньої освіти, особливо це стосується такої категорії дітей, як молодші школярі. Дана проблема зумовлена, насамперед, складнощами з організацією дозвілля, культурно-дозвіллевої діяльності, адже більшість закладів середньої освіти перейшли на змішану систему навчання (через постійні повітряні тривоги, сигнали про замінування, можливість вчинення терористичних актів), відповідно потрібно змінювати існуючі форми і методи організації дозвілля.

В Україні усталеним є поняття “культурно-дозвіллева діяльність” - це використання людиною свого вільного часу для розвитку своїх творчих здібностей, культурних умінь та навичок [1]. Розробляючи певні технології (технологія це – сукупність форм та методів для організації соціально-виховних процесів, що призводять до запланованого результату) щодо організації дозвілля для дітей молодшого шкільного віку, треба брати до уваги їхні соціально-психологічні особливості, а також воєнну, соціокультурну ситуацію в регіоні [2].

Соціально-психологічні особливості дітей молодшого шкільного віку впливають на навчання та дозвілlevу діяльність. У цьому віці молодші школярі переходять у більш серйозний етап свого психоемоційного розвитку. Молодші школярі адаптуються до нового середовища, незнайомих людей і дозвіллева діяльність є невід’ємною частиною цього етапу. Саме в цей період активно розвивається увага, мислення, мовлення, уява, пам’ять. Саме ці особливості є в подальшому ключовими для розвитку молодшого школяра [3].

Основним видом дозвіллевої активності молодшого школяра у даний віковий період є гра. Ігрову діяльність можна назвати діяльністю дуальною, адже вона охоплює як розуму, так і сферу почуттів дитини. Гра є потребою зростаючого організму дитини, її особистих, інтелектуальних зусиль. Гра для дітей - це частина їх життя, у якому процес самовиховання активний та результативний. Сутність гри полягає в тому, що в ній важливий не стільки результат, скільки сам процес, процес переживань, пов’язаних з ігровими діями. Хоча ситуації, що програються дитиною, уявні, але відчуття, що переживаються нею, реальні. Ця специфічна особливість гри несе в собі не лише виховні можливості (управляючи змістом гри, включаючи в сюжет гри певні ролі, педагог може тим самим програмувати певні позитивні відчуття дітей, які граються), а й зняття емоційної напруги дітей, які чують сирени

повітряних тривог, іноді вибухи (налаштувати дітей на позитивні думки, мрії під час гри, заспокоїти позитивними прикладами, перенесенням у іншу реальність). У процесі гри важливим є сам досвід переживання позитивних відчуттів для дитини; окрім того, через певні переживання у процесі гри можна виховати позитивне ставлення до діяльності. Гра має великий вплив на формування позитивного ставлення до неігрової діяльності [4].

У межах змішаної системи навчання пропонуємо розробляти для дітей молодшого шкільного віку такі технології організації дозвілля, в яких будуть поєднані різні види ігрової діяльності, спрямовані на розвиток не лише пізнавальних та виховних здібностей дітей молодшого шкільного віку, а й ігри на зняття психоемоційного напруження, емоційного розвантаження, та будуть розраховані на впровадження як онлайн, так і офлайн. У результаті впровадження таких дозвіллевих технологій у молодших школярів буде забезпечене не лише корисне дозвілля, розвиватися пізнавальні, творчі навички, мовлення та пам'ять, але учням буде легше пережити страх, емоційне напруження, виснаження, які виникають в умовах воєнного стану.

Список літератури

1. Дозвілля / А. О. Ручка // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. – Режим доступу : <https://esu.com.ua/article-20509>.
2. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. – К.: ЦП “КОМПРИНТ”, 2016 – 583 с.
3. Ольхова, Н. В. Творчий розвиток молодшого школяра в позашкільній освіті / Н. В. Ольхова // М-во освіти і науки України, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Наук. т-во студ. і асп. – Луцьк, 2010. – Т. 1. – С. 193–194.
4. Ігрові технології як інструмент профілактичної роботи спеціалістів психологічної служби закладів освіти : [навч.-метод. пос.] / автор-упорядник Т. В. Войцях. – Черкаси : Черкаський ОІПОП, 2014. – 92 с.